

BENET XVI: CINC ANYS D'ENTREGA I SERVEI

Hom recorda les seves primeres paraules, una vegada elegit: *“Després del gran Papa Joan Pau II, els senyors cardenals m’han elegit a mi, un senzill i humil treballador en la vinya del Senyor. Em consola el fet que el Senyor sap treballar i actuar fins i tot amb instruments insuficients, i sobretot m’encomano a les vostres oracions. En l’alegria del Senyor ressuscitat, confiant en la seva ajuda contínua, seguim endavant. El Senyor ens ajudarà i Maria, la seva santíssima Mare, estarà al nostre costat. Gràcies!”*. Al matí següent parlava així als cardenals a la Capella Sixtina: *“En el meu esperit conviuen en aquests moments dos sentiments oposats. Per una part, un sentiment d’incapacitat i de torbació humana per la responsabilitat respecte de l’Església universal, com a successor de Pere. Per l’altra, sento viva en mi una profunda gratitud a Déu, que no abandona mai al seu ramat. Aquesta íntima gratitud pel do de la misericòrdia divina preval en el meu cor, malgrat tot”*. Al llarg d’aquests cinc anys es pot dir que hi ha hagut un “procés” al Papa. Un periodista italià, Sandro Magister, en el seu blog “Chiesa”, sintetitza així els principals “càrrecs” en contra de Benet XVI.

La primera edició és **Ratisbona**. Després del seu cèlebre discurs a la Universitat, es va dir que el Papa és enemic de l’Islam, i “partidari incendiari del xoc entre les civilitzacions”. En realitat, la seva denúncia de “l’idea de Déu mutilada per la racionalitat”, i la seva proposta de com vèncer-la, ha significat un gran impuls a aquest diàleg. Avui s’avança “amb una consciència més nítida sobre allò que distingeix i sobre allò que pot unir, la llei natural escrita en el cor de cada home”. Pel que fa als fets positius, rere el famós discurs, cal esmentar la històrica carta de 138 savis musulmans, i la seva visita a la Mesquita Blava d’Estambul. Allí, el Gran Muftí, que setmanes abans demanava l’ **empresonament** del pontífex, si tocava territori turc, abraçava finalment, una mica ruboritzat, al Papa. Benet XVI ha impulsat valentament el diàleg interreligiós.

Després se’l va acusar de ser **enemic de la raó**: una protesta d’un petit grup de professors i alumnes va obligar a cancel·lar la seva visita a la universitat romana de **La Sapienza**. La paradoxa és que Benet XVI és un gran il·lustrat – coneixedor profund del pensament de la Il·lustració– i ho és en una època en la qual la veritat té pocs defensors i el dubte s’ha convertit en el seu amo i senyor. Paradoxalment els defensors de la tolerància, van dur a terme un gest d’extrema intolerància, precisament amb un Papa que té un currículum universitari com cap altre no ha tingut, un Papa que dialoga de tu a tu amb pensadors com Habermas.

Hi seguí la suposada enemistat envers el **Concili Vaticà II**, Els crítics l’acusaren de “tradicionalista replegat en el passat”, a rel, sobretot, de la liberalització del ritus antic de la Missa, en l’edició del Beat Joan XXIII. Però la seva defensa de la tradició no té res a veure amb una formalista adhesió al passat, com es mostra en factors com l’elevat concepte que aquest Papa té sobre la llibertat religiosa, recolzat precisament en la tradició dels primers màrtirs. Pel que fa a la litúrgia, si hi ha un autèntic continuador del gran moviment litúrgic que va florir entre el segle XIX i XX, des de Pròsper Guéranger a Romano Guardini, aquest continuador es diu Ratzinger. Les seves homilies en les celebracions litúrgiques són un model per a tots els predicadors.

Les crítiques d’**antiecumenisme**, per mor del seu “excessiu apropament” als lefebvrians, també queden desmentides pels avenços amb les Esglésies d’Orient –amb les Esglésies bizantines i el Patriarcat de Moscou–, i en Occident, per les històriques fites amb alguns anglicans, que han estat acollits a l’Església catòlica, als quals, és clar, els mitjans titllen sempre de “conservadors”. Els lefebvrians, amb els quals hi ha encara serioses divergències, s’han esgrimit també per a enfrontar al Papa amb els **jueus**, malgrat que cap altre Papa, abans que ell, s’ha esforçat tant en avançar per a definir una visió positiva del vincle entre cristianisme i judaisme, com mostra, per exemple, el primer volum del seu llibre *Jesús de Natzaret*. I són molts els jueus que veuen efectivament en Ratzinger un amic. L’ex-alcalde de Nova York, Ed Koch, el primer jueu que ocupà el càrrec, escriu en el seu blog *Jerusalem Post*: “No pretenen informar, sinó castigar”. És el que fan els mitjans, també els de casa. I si deixen que surtin articles defensant-lo, se serveixen dels titulars, dels corresponents, i de les fotografies, per a induir al lector a una idea totalment oposada.

I arribem a la **darrera estació: la de pretendre involucrar el Papa** acusant-lo d’haver encobert escàndols d’abusos sexuals a nens. Aquí, l’operació mediàtica ha estat un fet sense precedents, i hi ha participat en general la premsa, la ràdio i la televisió, també les de casa nostra, quan Ratzinger és justament l’home que ha fet més que ningú per sanejar la porqueria i estar al costat de les víctimes. Però tot val amb tal de dirigir en contra d’ell la responsabilitat sobre els escàndols i intentar, sense èxit, d’embrutar-lo. ¿Per què aquest Papa és atacat d’aquesta manera, des de fora de l’Església, però també des de dintre –només cal llegir a Hans Küng– malgrat la seva evident innocència? Un principi de resposta és que ell és atacat sistemàticament pel que fa, pel que diu, pel que és, per exemple, per la seva absoluta claredat en temes com la vigència de la Tradició o els **valors no negociables en política**, han fet que la seva veu no els resulti còmoda.

Ens ve al pensament aquest comentari de Hans Urs von Balthasar: “Quan poques vegades es pot dir que l’Església va ser perseguida injustament! *“Benaürats quan, per causa meua, us injuriïn i us persegueixin i diguin amb mentida tota classe de mal contra vosaltres”* (Mt 5,11). Però, ¿quan ens diuen alguna cosa “amb mentida”? Existeixen pecats seculars de l’Església, per als que potser una generació posterior, “que no té culpa”, ha de sofrir no obstant amb justa raó. Si una espina de la corona del Senyor ens penetra en el front o en la nuca, la nostra primera reacció serà pensar que es tracta d’una equivocació, d’un gran error; però si la sentim encara més profundament, començarem a resar: *“Senyor, jo no sóc digne”*. Reconeixement sincer i gratitud filial pel seu coratge, Sant Pare! Que el Senyor l’assisteixi en aquestes hores amargues!